

ION BAIEȘU

Fantomiada

Cuprins

PERSONAJELE.....3

PARTEA ÎNTÂI.....4

PARTEA A DOUA.....30

PERSONAJELE

FLORICA
ALFONS
BIJU
ZOGLU
TRAULICĂ
PICTORUL
MAIORUL
TACHE ZMEU

PARTEA ÎNTÂI

(Marea sală de recepție a unui foarte vechi și ruinat castel medieval. Bârne căzute, pietre, cărămizi și câteva frânghii care atârnă de tavan. Sus, în dreapta și în stânga, câteva loji aproape dărâmate. Pe alocuri, prin tavan, se vede cerul. Lumină săracă și murdară. La ridicarea cortinei, scena e goală. Apoi intră Florica — foarte tânără, frumoasă și sportivă. Își aruncă ranița pe care a purtat-o în spinare, istovită, Apoi începe să cerceteze încăperea, folosindu-se de o lanternă.)

FLORICA: Hei! Nu e nimeni pe-aici? Nu e nimeni pe-aici? (*Se aude un foșnet.*) Hei! E cineva? (*Se așază pe o grindă, istovită.*) Dacă nu e nimeni, așteptăm. (*Peste câteva secunde apare Alfons, ca o umbră sinistră, înalt, bătrân și zdrențaros. Florica tresare.*) Bună seara, domnule.

ALFONS: N-am înțeles.

FLORICA: Am spus bună seara.

ALFONS (*se așază lângă ea*): E deja seară?

FLORICA: Aproape.

ALFONS (*ramolit*): Eu credeam că e joi.

FLORICA: Nu. E miercuri.

ALFONS: Ce să zic, mare diferență!

FLORICA: Bineînțeles. Oricum, eu v-am spus bună seara.

Sper că nu mi-ați luat-o în nume de rău.

ALFONS: Mulțumesc. Sunteți foarte amabilă. Dar cum ați ajuns tocmai aici, în creierul munților? V-ați rătăcit?

FLORICA: Nu, nu m-am rătăcit. Am mers după hartă. Dar eu credeam că acest castel e numai ruine și că e pustiu.

ALFONS: Păi e pustiu.

FLORICA: Păi daică ești dumneata aici, nu mai e pustiu.

ALFONS: Doamnă sau domnișoară ce sunteți, eu ca și cum n-aș fi. Sunt foarte bătrân și-mi trăiesc penultimii și ultimii ani ai vieții. Eu am fost pe vremuri valetul principal al castelului și mă numesc Alfons. Ultima parte a numelui se pronunță pe nas.

FLORICA (*se recomandă și ea, strângându-i mâna bărbătește*): Florica! Nume popular. Trei silabe, patru consoane.

ALFONS: Dar e foarte mult de-atunci, de când eram eu valet principal al castelului. E mult de tot.

FLORICA: Dacă nu vă deranjez, aș vrea să vă pun o întrebare oarecum nepotrivită: ce vârstă aveți?

ALFONS: După ultimele mele calcule, peste o sută

douăzeci.

FLORICA: De ce?

ALFONS: De ani.

FLORICA: Eu v-am întrebat serios.

ALFONS: O clipă, că facem socoteala exactă. Unu: dacă prințul ăl bătrân, străbunicul stăpânului meu, atunci când m-a botezat făcea încă pipi pe el și dacă punem la socoteală și faptul că m-a scăpat în cazanul cu apă sfințită, spărgându-mi capul, înseamnă că nu putea să aibă mai mult de patru anișori. Doi la mână: dacă el a murit la patruzeci de ani, în duel de pistoale cu fratele lui geamăn, pe care l-a împușcat pe la spate și care geamăn avea tot patruzeci de ani, și dacă fiul lui, care l-a moștenit în urma otrăvirii mamei sale, a murit de moarte bună la fix optzeci de ani, atunci e clar că eu trebuie să fi împlinit peste o sută douăzeci.

FLORICA: Socoteala este exactă. Sunteți un longeviv. Ce mâncați?

ALFONS: Frunze, ierburi și rădăcini.

FLORICA: Crude sau fierte?

ALFONS: Uneori chiar prăjite, că sunt mai gustoase. E, de pildă, o rădăcină de... Vă supărați dacă-i spun numele în latină!

FLORICA: Vă rog.

ALFONS: *Omnitaceea barbatus*. După o porție de *omnitaceea barbatus* — mi-e rușine să vă spun — chiui, cânt și dansez câte două ceasuri, după care îmi revin, mi se face rușine și-mi dau cu pumnii în cap tot câte două ceasuri. Pe urmă, mai e o frunză — *veritabilis truscaceea* — care te face să-ți aduci aminte numai amintiri colorate. Odată, de pildă, mi-am adus aminte toată copilăria în mov.

FLORICA: În orice caz, față de vârstă, vă țineți foarte bine.

ALFONS: Mă ajută mult acest baston de bambus. Stăpânul meu, serenisimul, în ultima zi a vieții, a vrut să-mi dea câteva la spate cu el — avea obiceiul — dar, când l-a

ridicat, a făcut brusc un atac de cord și s-a prăbușit. De atunci, am luat eu bastonul în primire și nu l-am mai lăsat. E tot ce mi-a mai rămas de la el. În afară de amintiri, desigur... lertați-mă că pălăvrălesc, dar n-am mai întâlnit demult o persoană care să mă asculte atât de frumos și atent.

FLORICA: Stăpânul vă bătea, într-adevăr, cu bastonul? Era atât de crud?

ALFONS: Mai ales în ultima parte a vieții, când se ramolise și făcea o sumedenie de prostii. Dealtfel, provenea dintr-o familie de prinți bavarezi, încrucișată cu una balcano-fanariotă și avea o fire tare copilăroasă. De pildă, primăvara zicea că se duce la vânătoare de bizoni, dar el împușca de fiecare dată boii țăranilor din împrejurimi, țăranii care-l dădeau apoi în judecată, firește, cerând despăgubiri, deși el nu recunoștea nimic, susținea sus și tare că a împușcat bizoni.

FLORICA: Și până la urmă?

ALFONS: Până la urmă, țăranii n-au avut încotro: l-au bătut măr și au dat foc castelului. Abia am salvat o aripă. Dar el credeți că s-a lăsat? Nu s-a lăsat.

FLORICA: Înseamnă că făcuse pur și simplu o pasiune pentru acest sport.

ALFONS: Da, se poate vorbi de o pasiune adevărată, deși, între noi fie vorba, ochea destul de prost. Odată, la o vânătoare de bufnițe, de pildă, l-a lovit cu glonțul în cap pe logodnicul fiicei sale, care s-a întors acasă cu o gaură în țeastă atât de mare. Putea să intre și un șoarece în ea. Văzându-l, logodnica, adică prințesa cea șchioapă...

FLORICA: Era șchioapă?

ALFONS: Da, dar știți ce e curios? Că defectul nu a fost observat de nimeni până la vârsta de un an și două luni. Ne-am dat seama că e șchioapă abia în ziua când a început să meargă.

FLORICA: Firește. Și ce-a făcut prințesa?

ALFONS: S-a aruncat din turn.

FLORICA: Săraca! Și logodnicul?

ALFONS: Logodnicul?! N-a avut nici pe dracu! A trăit cu gaura în cap mult și bine, aici, la noi, ca un trântor. Doar când era curent, îmi zicea: „Alfons, închide ușa, că-mi face vâjâi prin cap”. În cele din urmă, a plecat la Paris, unde a sărăcit brusc, devenind birjar și membru de sindicat.

FLORICA: Dar serenisimul?

ALFONS: Serenisimul?! V-am spus c-a murit de moarte bună, în brațele mele. Țineam foarte mult la el, pur și simplu ne atașasem sufletește, deși, la un moment dat, poate fără să vrea, s-a îndrăgostit cobză de cea de-a treia mea soție legitimă, Dumnezeu s-o ierte. A fost ceva foarte pătimăș și sincer între ei, un amor veritabil, ca pe vremuri. când i-am surprins în camera mea, goi pușcă, el mi-a zis: „Alfons, iartă-mă că ți-am făcut această porcărie tocmai ție, care mi-ai fost atât de devotat. Fă-mi și tu o porcărie la fel de mare și n-am să mă supăr. „ „Nici o grijă, serenisime, i-am răspuns, v-am și făcut-o”. În sensul că și eu trăiam cu prințesa, nevastă-sa, de vreo zece ani. La care el a zâmbit pe sub mustață. (*Scoate din buzunar o fotografie învechită.*) Uitați ce mustață minunată avea.

FLORICA: Într-adevăr, minunată.

ALFONS: Unde mai vezi în ziua de azi o mustață ca asta? (*Se ridică*) Mă duc în culcușul meu să mă culc. Îmi iau porția de *veritabilis truscaceea*, o visez pe soția de-a doua în violet și adorm frumos. Dar dumneavoastră cu ce ocazie pe-aici? V-ați rătăcit?

FLORICA: Nu. Am venit să vizitez ruinele.

ALFONS: Păi acum, noaptea?

FLORICA: Dar de ce? E periculos?

ALFONS: N-ați auzit că pe-aici sunt fantome?

FLORICA: Am auzit, dar nu mi-a venit să cred. Există, într-adevăr, fantome? Le-ați văzut?

ALFONS: Noaptea le aud mereu forfotind și urlând. De la o vreme, de frica lor, nu se mai apropie nimeni pe-aici. Mi-a zis pădurarul că l-au fugărit două ceasuri. l-au fugărit și pe niște ciobani, într-o zi au speriat și o femeie.

FLORICA: Au speriat-o rău?

ALFONS: Destul de rău. Cică a și născut deja.

FLORICA: De dumneavoastră nu se leagă?

ALFONS: Eu stau ascuns tot timpul în firida mea, nu ies decât după rădăcini și ierburi. Dar tot m-au prins de câteva ori.

FLORICA: Într-adevăr? Și ce v-au făcut?

ALFONS: Nu știu, că de frică am leșinat. Vreți să rămâneți în noaptea asta aici?

FLORICA: Da.

ALFONS: Și nu vă e teamă?

FLORICA: Ba da. Dar sunt curioasă.

ALFONS: Curioasă?!

FLORICA: Vă spun o chestiune pe cuvântul meu de onoare: eu n-am văzut în viața mea stafii!

ALFONS: Niciodată?

FLORICA: Niciodată.

ALFONS: Mai bine.

FLORICA: Tocmai, că nu e bine. Din punct de vedere profesional eu sunt obligată să văd fantome. Obligată!

ALFONS (*ului*): De ce?

FLORICA: Vreți să vă explic?

ALFONS: Explicați-mi.

FLORICA: Eu am terminat recent o școală... N-are importanță ce fel de școală.

ALFONS: N-are?

FLORICA: Vorbesc în principiu. Acum trebuie să-mi iau diploma. Iar ca să-mi iau diploma trebuie să fac o lucrare.

ALFONS: Aha!

FLORICA: Ei bine, vă spun acum o altă chestie, de-o să

rămâneți trăsniț. Ce subiect credeți că mi-a căzut mie pentru lucrarea de diplomă?

ALFONS: Ce?

FLORICA: Vă întreb.

ALFONS: Despre fantome?!

FLORICA: Exact. „Despre superstiția stafiilor, fantomelor și strigoilor, teorii populare și primitive, considerații tematice și istorice, precum și combaterea lor din punct de vedere materialist”. Numai când l-am auzit și mi s-au înmuiat picioarele.

ALFONS: Și?

FLORICA: Profesorul îmi zice: „Dragă, mie să nu-mi bagi cioace și aiureli din burtă — e un profesor tânăr, simpatic —, te duci și te documentezi la fața locului, vii cu date și cu fapte”. „Păi, zic, de unde să găsesc eu fantome, stafii și strigoi în ziua de azi, tovarășe profesor?” „Te privește, zice, nu mă interesează”. Noroc cu o rudă, un unchi de-al doilea, care a trecut pe la noi întâmplător și ne-a zis că-n județul lor ar fi apărut niște fantome în ruinele unui castel părăsit. Am sărit în sus: eram salvată. Și-am plecat imediat la fața locului.

ALFONS (*îngândurat*): Adică aici. Grozavă chestie. Ați venit, deci, special ca să vedeți fantomele?

FLORICA: Nu ca să le văd, ci ca să le studiez.

ALFONS: Dumneavoastră nu cumva glumiți cu mine?

FLORICA: Doamne ferește! Îmi arde de glume la ora asta?

ALFONS: Domnișoară, vă spun ceva sincer: mi-e milă.

FLORICA: De cine?

ALFONS: De dumneavoastră.

FLORICA: De ce?

ALFONS: Ați intrat într-o situație dată dracului, iertați-mi expresia. Eu nu știu cum v-au dat voie părinții să veniți.

FLORICA: De ce să nu-mi dea voie?

ALFONS: Păi nu v-am spus că fantomele astea sunt ca niște fiare?

FLORICA: Fiare?!

ALFONS (*își face cruce*): Niște bestii! Doamne ferește! Du-te repede acasă cât mai ești vie! Numai când le auzi și ți se face părul măciucă!

FLORICA: Stați un pic să iau o pastilă. (*la o pastilă.*) E un sedativ. Te liniștește și-ți ia frica de moarte pe timpul nopții. Vreți și dumneavoastră?

ALFONS: Nu. Mulțumesc.

FLORICA: Vă întreb o chestiune, dar să fiți sincer: dumneavoastră credeți cu adevărat în fantome?

ALFONS: Păi cum să nu cred dacă le-am văzut cu ochii mei! Cu ochii mei!

FLORICA: Iertați-mă, îmi pare rău, dar eu, totuși, nu cred. Dacă nu le văd personal, nu cred.

ALFONS: Treaba dumitale, crezi ce vrei, dar eu le-am văzut cu ochii mei cum au jupuit pe cineva de viu, cum i-au luat pielea, au umplut-o cu aer și-au jucat fotbal cu ea, chiuind ca nebunele. Sunt fantome blestemate!

FLORICA: Mulțumesc pentru avertisment, domnule Alfons. Sunteți foarte amabil. Văd că pastila mea nu și-a făcut efectul. Mi-e frică de-mi clănțane dinții. Ziceți să plec imediat?

ALFONS: Treaba dumitale. Eu am plecat. Mă duc să visez ceva.

FLORICA: Nu vă supărați dacă vă mai pun o singură întrebare? Credeți că fantomele care s-au aciuiat aici sunt umbrele foștilor dumneavoastră stăpâni?

ALFONS: Dar bineînțeles, domnișoară. Sunt atât de bezmetice, încât nu am nici o îndoială. Intr-o noapte, una a vrut să mă împingă în prăpastie. Cine credeți că era?

FLORICA: Serenisimul?

ALFONS: Nu. Gineri-su. Logodnicul. L-am recunoscut pentru că striga tot timpul după mine: vâjj, vâjj. Doamne, ce spaimă am tras! Du-te, copilă! Și nu mai călca pe-aici niciodată! Nu-ți pune viața dumitale tânără în pericol!

FLORICA: Mulțumesc pentru îndemn! Să-mi trag puțin sufletul și plec. Mulțumesc.

ALFONS: Adio! Dumnezeu să te binecuvânteze! (*Pleacă.*)

FLORICA: Noapte bună. (*Singură.*) Eu cred că moșul ăsta e nebun. Adică chiar să fie fantome pe-aici? Și chiar dacă sunt, ce sunt ele? Niște aburi... niște duhuri... Ce să-mi facă mie un duh? De ce să mă sperii de-un abur?! (*Cercetează încăperea cu o lanternă, călcând în vârful picioarelor, precaută.*) Hei! E cineva-pe-aici? (*Pauză. Liniște perfectă.*) Alo! Hei! Fantomele! (*I se aude ecoul.*) E clar. Nu-i nimeni. Sau s-ar putea ca fantomele să nu apară decât după miezul nopții, când iese luna plină. Așa scrie în literatura de specialitate: fantomele se trezesc întotdeauna la miezul nopții... Sau după... (*Se uită la ceas.*) Aoleu, mai e o grămadă până la douășpe... (*Cască.*) Sunt frântă de oboseală. Nu e ușor să urci un munte ca ăsta. Dar unde se poate dormi pe-aici? (*Se urcă într-o lojă, desface ranița, scoate sacul de dormit și un ceas deșteptător pe care îl întoarce.*) În consecință, ne vom odihni până la momentul oportun. Ne culcăm și punem ceasul să sune la miezul nopții fix. (*Cască.*) Doamne, ce munte înalt și abrupt. Patru mii nouă sute nouăzeci și doi de metri și cincizeci și șase de centimetri. Mă întreb, totuși, cum poate fi măsurat un munte atât de exact, ca o stofă. (*Între timp a intrat în sacul de dormit.*) Mai ales că nivelul mării nu e același peste tot. Se zice că mările din nord sunt mai înalte decât cele din sud cu peste patruzeci de centimetri. Atunci înseamnă că și munții sunt mai înalți. (*Cască.*) În sfârșit, nu e treaba mea să rezolv dileme care nu mă privesc. (*Pauză.*) Dacă tot am bătut drumul până aici, măcar să văd fantomele... să le aud,.. Eventual să le pipăi... Somn ușor!

(*Se culcă. Pauză lungă, cu liniște perfectă. Din când în când, de afară se aude șuieratul sinistru al vântului. După*

un timp, ușa de la intrare se deschide brusc și înăuntru zboară un trup legat cu o frânghie. Peste o clipă apar Biju și Zoglu, îmbrăcați în balonseide și cu băști pe cap. Sunt obosiți, respiră greu. Se trântesc pe jos, istoviți.)

ZOGLU: Fratele meu Biju, ce statură posedă muntele ăsta nenorocit?

BIJU: Am impresia că bate spre cinci mii. Dar și individul (*arată spre cel legat, care este personajul numit Pictorul*) cântărește peste o sută de kile.

ZOGLU: Dacă știam unde mă duci, nu mă băgăm în afacere. M-ai nenorocit: am lumbago. Ziceai că e vorba de un sfrijit și, când colo, individul e cât un bivol.

BIJU: Dar eu ce să mai zic c-am stat o săptămână după el, ca să-l urmăresc pas cu pas, zi și noapte? Află că o răpire în ziua de azi e o treabă foarte grea și riscantă.

ZOGLU: În primul rând că trebuie să recurgi la forță. Aia din Italia, până nu i-au tăiat nepotului miliardarului o ureche, n-au scos banii.

BIJU: Dar și când au scos!

ZOGLU: E-adevărat, dar la noi? La noi se plătește prost o treabă ca asta. N-avem tradiție.

BIJU: Ți-am spus că primești două mii curați pentru ajutorul pe care mi l-ai dat.

ZOGLU: Când îi primesc? Aș vrea să-i iau și să plec.

BIJU: Acum noaptea?

ZOGLU: Mâine am alt client. Trebuie să fur o mireasă majoră din București și s-o duc la Focșani, iar de-acolo să fur un ginere minor și să-l las la Ploiești. O mie de lei, o damigeană cu vin și-un sac cu cartofi.

BIJU: Puțin.

ZOGLU: E cu știrea părinților.

BIJU (*scoate din sacoșă o sticlă cu vin și bea*): Unde ne-am văzut noi ultima oară? La Văcărești?

ZOGLU: Nu, la Policolor. Eram după necazul cu covrigii, alvița de plastic și ciungamul din zgârci de măgar.

Acum lucrez particular; serviciu la domiciliul clientului, comisioane secrete și prestații directe, cu tarif special: plimbare bătrân paralytic — 100, cu conversație — 125, urmărire soție infidelă — 500; martor mincinos în proces divorț — 700; răpire minor în favoarea unuia dintre părinți — 1000 de lei; răpire de major — dublu. Acum te-am găsit pe tine care m-ai rugat să te ajut să aduci obiectul ăsta (arată spre Pictor), iau două mii, plec, nu știu despre ce-i vorba, nu mă bag, n-am belele.

BIJU (*se uită la ceas*): Trebuie să-l anunț pe șef c-am sosit.

ZOGLU: Nu e nimeni pe-aici să ne urmărească?

BIJU: Nici țipenie. Cine dracu să vină pe coclaurile astea? (*Pictorul mormăie ceva.*)

ZOGLU: Ce vrea individul?

BIJU (*către Pictor*): Ce vrei, dom-le? (*Pictorul geme.*)

ZOGLU: Scoate-i batista din gură, că se bâlbâie.

BIJU (*îl ridică în picioare și-i scoate batista din gură*): Ce vrei?

PICTORUL (*foarte beat, se repede și-l sărută pe Biju*): O, Melania, fetiță scumpă și nebunatică! Mi-era dor de tine ca jeraticul! Unde-ai umblat?

BIJU (*îi vâără batista în gură*): E clar. Nu s-a trezit. Îl duc jos să-i fac o frecție. (*Îl ia în spinare și coboară pe o scară interioară. Rămas singur, Zoglu inspectează câteva clipe ruinele. Aude un zgomot ciudat și se ascunde, speriat, în spatele unei grinzi. Apare Alfons, care calcă surprinzător de sprinten, fluierând. Se oprește, își scoate barba și peruca și devine ceea ce este în realitate — un bărbat voinic, de aproximativ patruzeci de ani. Apoi ia o uniformă de fantomă, adică o imensă pelerină albă, o îmbracă și pleacă urlând fioros: vâââj, vâââj).*)

ZOGLU (*își face cruce*): Mamă, unde mă aflu? (*Apare Biju îmbrăcat în uniformă de fantomă. Zoglu se sperie, țipă și vrea să fugă.*)

BIJU: Alo! Unde fugi, frate?

ZOGLU: Tu ești?

BIJU: Dar cine? Bunicul?! (*Îi aruncă o uniformă de fantomă*) îmbracă-te!

ZOGLU: Ce-i asta?

BIJU: Uniformă.

ZOGLU: De ce?

BIJU: De fantomă. Nu ți-am spus pe drum că noi stăm aici pe post de fantome?

ZOGLU: Credeam că glumești. Adineauri am văzut pe unul îmbrăcat la fel și era să leșin de frică.

BIJU: Ăla era Alfons, colegul meu. E de gardă. Ne prefacem în fantome ca să băgăm groaza în excursioniști și localnici și să nu se mai apropie nimeni de ruine. (*Râde de se prăpădește.*)

ZOGLU: Și?

BIJU: Până acum nu ne-a deranjat nici măcar o rândunică. Ce zici? când vezi o arătare ca asta, nu fugi până la capătul lumii? Odată eram prin pădure și m-am luat după o ciobăniță, ca s-o sperii.

ZOGLU: Și?

BIJU: De-atunci am rămas cu semnul ăsta în bărbie. Întâi și-a făcut cruce și pe urmă a dat. Avea un pumn cât o varză de două kile, am zăcut un ceas leșinat.

ZOGLU: Eu nu mă îmbrac cu așa ceva. Sunt superstițios.. Parcă-i giulgiu.

BIJU: Treaba ta. Dacă te vede șeful, se enervează și-ți taie jumate din comision. N-avem voie să stăm civili.

ZOGLU (*se îmbracă în uniformă, apoi se studiază reciproc*): Am mai văzut așa ceva, dar absolut exact, într-un film.

BIJU: Păi de-acolo le-am copiat și noi. Să știi că geaba înjură unii filmele, piesele de teatru, cărțile și arta în general, pentru că de multe ori ele te învață lucruri foarte folositoare. Uite, eu am dat cea mai mare lovitură din viața mea după o idee luată dintr-un film italian.

ZOGLU: Care idee?

BIJU: Aia cu ouăle. N-o știi? Era grozavă, fii atent. Eu și cu un prieten căram găini de la Crevedia la București, pentru piață. Ce făceam? Le țineam o noapte acasă, până ouau. Cinci mii de găini, cinci mii de ouă, cinci mii de lei pe noapte.

ZOGLU: Grozavă! Și cum v-au prins?

BIJU: Colegul și-a dat în petic. S-a dus într-o zi la „Athenee Palace”, a cerut un kil de icre negre și un kil de vinul casei. când a mai cerut un rând, l-au săltat. Pe urmă au venit peste mine, mi-au desfăcut saltelele și mi-au dat patru ani. Acolo l-am cunoscut pe șef. Mare boier. M-a luat pe lângă el și m-a făcut om.

ZOGLU: Cum îl cheamă? Dacă zici că-i așa de mare, înseamnă că am auzit de el precis, atâta cultură generală am și eu.

BIJU: N-am voie să spun nimic. Nici măcar numele. Lucrăm la o afacere mare, suntem cu ochii în patru și urechile-n șase.

ZOGLU: Nu mă interesează afacerea. Vreau să știu dacă îl cunosc pe șeful ăsta al tău.

BIJU: E mare, îți spun. Înainte de război a lucrat afaceri barosane, spârgea bănci, cazinouri... Se spune că a fost și amantul reginei. Nu știu dacă a noastră sau a bulgarilor...

ZOGLU: Mare scofală! Altceva.

BIJU: A fost și deputat pe vremuri, două săptămâni, cu nume fals, până l-au aflat ziarele. Pe urmă a fost dincolo... La Paris... la Madrid...

ZOGLU (*îl descoperă*): N-o să spui că e ăla care a dat lovitura din '36 la banca din Monte Carlo, deschizând marele seif cu un ac de siguranță, de i-a trimis Al Capone telegramă de felicitare?!

BIJU: El e.

ZOGLU: Măi, mie-mi spui tu de nea Traulică, care am fost vecin de pat cu el la Poarta Albă?!

BIJU: Profesionist mare. Lasă că nici în politică nu-l întrecea nimeni.

ZOGLU: Eu l-am prins de două ori șef de guvern: odată la Gherla și odată la Aiud. Păcat că a avut ghinion de fiecare dată. După trei zile îl dă râma opoziția.

BIJU: Eu l-am cunoscut când era ministru cu aprovizionarea în guvernul lui Pompilian Tîrșă, de-a dat lovitură aia nemaipomenită la arpacaș, că era să bage primul ministru cuțitul în el. Mamă, ce s-au bătut! Dacă nu interveneam noi, alegătorii, se mușcau de beregată.

ZOGLU: Apropo de Pompilian Tîrșă, săracul. A scăpat în primăvară și, după două zile, s-a curățat.

BIJU: Inima?

ZOGLU: Nu. Un țurture. L-a despicat în două. Ferească Dumnezeu.

BIJU: Asta da ghinion.

ZOGLU: Auzi, de fapt eu știu mai multe decât tine despre Traulică, șeful tău. Tipul a fost mare fiară la viața lui. Tăia în carne vie, n-avea mamă, n-avea tată, n-avea rudă apropiată. Marea lui specialitate erau societățile false pentru văduve și orfani. Le lua pensiile, zicea că le dublează într-o lună și dispărea cu ele. Dacă ar fi adunat toate lacrimile care-au curs după el făcea un ștrand.

BIJU: Poate crezi că s-a liniștit acum la bătrânețe?!

ZOGLU: Nu?!

BIJU: Era administrator la un cvartal în București. A fugit cu banii de păcură. Locatarii dorm și-acuma în șube. Dar nu asta contează. Contează că e om de suflet. Când m-a văzut amărât, mi-a zis: „Bijule, vino cu mine și te fac om”. „Săru’-mâna, șefule, i-am zis, mă scoți din cea mai nenorocită încurcătură a vieții mele, am trei pensii alimentare și-o bigamie la dosar, fug și-n Mato Grosso, numai să nu pună mâna victimele pe mine, că m-au dat și-n presa cotidiană.” Acum, dacă ne iese sfârâiala, ne-a pus Dumnezeu mâna-n cap.

ZOGLU: Nu-mi spui și mie despre ce e vorba?

BIJU: Nu pot.

ZOGLU (*chinuit de curiozitate*): Bine, Bijule! când ai avut nevoie de mine, m-ai sculat din somn la miezul nopții și eu te-am servit fără să te întreb nimic, ca să mă aduci în creierul munților și să mă fierbi. Bine. Treaba ta. Dacă nu spui tu... poate spun eu...

BIJU: Ce să spui?

ZOGLU: Că sunteți pe-aici...

BIJU (*îl privește lung, apoi scoate un cuțit cu care se joacă, demonstrativ*): Cui să spui și când să spui? De ce te joci cu cuvintele?

ZOGLU (*scoate și el un cuțit*): Dar tu de ce te joci cu instrumente de oare nu știi să te folosești cum trebuie? Îți mai aduci aminte cum ți-am tăiat o ureche, odată, când ai fost tu obraznic, și te-am pus s-o mănânci, iar tu ai zis că în viața ta n-o să te mai iei în câră cu mine? Îți mai aduci aminte?

BIJU (*vără cuțitul în buzunar, prudent*): Păi ce, crezi că acu vreau să mă cert cu tine? De ce să ne certăm?

ZOGLU (*vără și el cuțitul în buzunar*): Păi asta zic și eu: ar fi păcat să ne certăm, după ce-am trecut amândoi prin atâtea. Dă-i drumul. Vorbește rar și nu sări peste amănunte.

BIJU (*se dă mai aproape*): Ții numai pentru tine, nu vorbești despre asta nici în somn. Am pus pe picioare o fabrică!

ZOGLU (*în șoaptă*): Unde?

BIJU: Aici. La subsol.

ZOGLU: Ce fel de fabrică?

BIJU: De bani.

ZOGLU: Lei?

BIJU: Nu. Sute.

ZOGLU: Și merge?

BIJU: Deocamdată, nu, că n-avem ce ne trebuie.

ZOGLU: Ce-aveți și ce n-aveți?

BIJU: Avem mașina. E cam veche, merge cam greu, la

manivelă, da' merge. Avem și hârtie... Și cerneală...

ZOGLU: Atunci, ce n-aveți?

BIJU: N-avem bancnota... Matca... Stanța după care să tragem suta...

ZOGLU: De-aia l-am adus pe-ăla? (*Aluzie la Pictor*)

BIJU: Bineînțeles. Trebuie să picteze suta. Dacă nu l-am nimerit cu talent, mă cocoșează boșul. Data trecută am răpit unul complet tâmpit, era într-o mână nasoață ce nu s-a pomenit. Nu-l nimerea deloc pe Bălcescu. Semăna când cu Bolintineanu, când cu Popa Șapcă.

ZOGLU: De unde aveți mașina?

BIJU: Am închiriat-o.

ZOGLU: De la cine?

BIJU: De la un tip. Nu-l cunosc. Îl cheamă Tache Zmeu.

ZOGLU: Am auzit de el. Mână mare. Într-o vreme se ocupa cu filodorme.

BIJU: El ne-a dat mașina, hârtia și cerneala. Traulică a avut ideea să ne ascundem aici, ca fantome. Nu ne găsește nici Scotland Yard-ul.

ZOGLU: Totul e să nimerească ăsta, pictorul, matrița.

BIJU: N-o nimerește, îl uscăm în bătaie.

ZOGLU: Trebuia să-mi spui mie de la început, știam pe unul care face și ștampile.

BIJU: Cine? Cipilică? E săltat de-o lună. Trecuse pe acte de pensii, se lăcomise.

ZOGLU: Auzi? De ce nu faceți și dolari?

BIJU: Întâi să ne încropim și pe urmă vedem. Poate sărim dincolo și ne profilăm pe altă monedă. Deocamdată ne facem mâna pe lei. Ce zici de afacerea asta?

ZOGLU: E grozavă. Câți sunteți?

BIJU: Eu, Traulică și Alfons. Plus Tache Zmeu, proprietarul.

ZOGLU: Alfons cine e?

BIJU: Nu-l cunoști, că nu-i ăsta numele lui adevărat. A făcut de toate în viața lui, a fost și artist de teatru. Are un talent de mori de răs. Stă de pază la intrare, se maschează în bătrân și, dacă apare vreun excursionist,

Îl ia imediat în primire, zice că a fost valet al castelului și că foștii lui stăpâni au devenit fantome. Scorește niște povești de leșini de groază. Toți fug de rup pământul când îl aud.

ZOGLU: Auzi? Să nu ne luăm cu vorba și să nu ne îndepărtăm de subiect. Câte sute vreți să faceți?

BIJU: Aici e jalea. Noi am face o tonă, dar n-avem hârtie. E criză mare pe plan mondial. Pe-asta a adus-o din import. Zece kile.

ZOGLU: Adică?

BIJU: Păi zece kile de hârtie, zece kile de sute.

ZOGLU: cât ar veni asta? Vreun milion?

BIJU: Cam așa. Jumate ia proprietarul. Pe urmă plătim pictorul și angaralele... Ce rămâne, împărțim. Dacă-mi ies o sută de mii curați sunt boier.

ZOGLU: Nu-mi pui și mie o vorbă bună, să intru și eu în combinație?

BIJU: Tragi la manivelă?

ZOGLU: Ca o fiară. Două norme.

ÎN căutarea sensului pierdut

536

BIJU: Să vedem în ce toane e șeful. Atenție, vezi că vine. Nu spui că știi de la mine.

(Peste câteva clipe apare Traulică, îmbrăcat în uniformă de stafie. Încearcă să se țină drept și să-și mai ascundă din ani.)

TRAULICĂ (sever): Bijule!

BIJU: Da, șefule!

TRAULICĂ: Ai sosit?

BIJU: Am sosit.

TRAULICĂ: Ai adus?

BIJU: Am adus.

TRAULICĂ (arată către Zoglu): El e?

BIJU: Nu. El e un prieten. M-a ajutat.

ZOGLU (umil): Să trăiți! Mă cheamă Zoglu. Ne-am cunoscut înăuntru...

BIJU (către Traulică): A cărat pictorul în spinare până aici. Singur nu puteam, că e greu. Vrea două mii.

TRAULICĂ: Mult. Nu dau decât o mie. (*Către Bijou.*) Adu pictorul. (Biju pleacă. Traulică îl studiază sever pe Zoglu) Zici că mă cunoști? Ia dă-te mai aproape, (*Îl cercetează.*) Nu ești tu ăla care mi-a luat pătura, o pereche de ciorapi de lână și porția de arpacaș pe două luni?

ZOGLU: Iartă-mă, șefule, cartea e de vină: ful de ași cu ful de popi. Ia-mă și pe mine aici, c-o duc greu, toți sunt cu ochii pe mine.

TRAULICĂ: Nu știu. Să văd. Să mă gândesc dacă te pot ierta. M-ai lăsat o iarnă întreagă fără pătură, om bătrân, cu reumatisme! Cartofurile! Fără să-mi dai dreptul la revanșă! Mie, care-am fost cine-am fost, spaima cazinourilor!

ZOGLU: Iartă-mă, șefule! Lucrez două norme, pe o singură masă. Nu mă lăsa!

TRAULICĂ: O să te pun la probă!

ZOGLU: Să-ți dea Dumnezeu sănătate!

BIJU (*aduce pe Pictor, care nu se poate ține pe picioare*): Alo! Domnu! Stai frumos pe două picioare și vorbește cu șeful!

TRAULICĂ: De unde l-ai cules?

BIJU: Din expoziția personală. L-am pândit când a ieșit, l-am bușit în moalele capului, l-am urcat într-o mașină și direct la gară.

TRAULICĂ: Îi știi fișa?

BIJU: Ce-am putut afla la repezeală.

TRAULICĂ: Zi-i.

BIJU: E mare. A expus în toată lumea, a luat premii. Mână de aur. Omul care ne trebuie.

TRAULICĂ (*către Pictor*): Tinere, îmi pare bine de cunoștință. (*Îl strânge mâna.*)

PICTORUL (*îl îmbrățișează și-l sărută pe Traulică*): Melania, fetiță blondă și nebunatică!

TRAULICĂ (*îl îmbrânțește cu repulsie*): E beat?

BIJU: Da, să trăiți. Ca să-l putem transporta până aici fără să urle, i-am turnat pe gât o sticlă de vodcă cu forța. Altfel, e cuminte, m-am interesat.

ZOGLU: Lăsați că-l trezesc eu. (*Îi aruncă o găleată cu apă în cap*).

PICTORUL (*încă năuc*): Unde mă aflu? La o adunare de ku-klux-klan sau printre stafii? Zicea poetul: „sunt mort sau viu sau criptă de mormânt? O, tu gropare, îmbracă-mă c-o haină de pământ!”

(*E gata să se prăbușească.*)

TRAULICĂ (*îl apucă de braț*): Hai, trezește-te! Te-am chemat pentru o comandă serioasă. N-am timp de pierdut. Vrei să câștigi zece mii de lei?

PICTORUL (*cântă*): Banii aduc supărarea și șampania „Zarea”. Despre ce comandă e vorba?

TRAULICĂ: Un portret.

PICTORUL: în picioare sau șezut?

TRAULICĂ: Nu-i vorba de portretul meu.

PICTORUL: Dar al cui?

TRAULICĂ: Al lui Bălcescu.

PICTORUL: Unde e?

TRAULICĂ (*arată spre tavan*): Dincolo. Poți să-l pictezi? (*Îi arată o bancnotă de o sută.*)

PICTORUL: Ce-i asta?

TRAULICĂ: O copie. Fă-ne una la fel. Să semene ca două picături de apă.

PICTORUL: Și dacă seamănă cu două picături de vin, ce cusur are?

TRAULICĂ (*enervat*): Tinere, poți sau nu poți?

PICTORUL: Domnule, îmi pare rău, dar mă confundați odată și mă jigniți de două ori. Unu: eu nu fac portrete

particulare sau de familie. Eu sunt geniu și lucrez exclusiv pentru posteritate. Doi: sunt nonfigurativ.

TRAULICĂ: Poftim?

PICTORUL (*explicativ*): Adică eu nu fac oameni, case, pomi sau cai, ci ideea de oameni, ideea de casă, de pomi sau de cai. Sunt abstracționist.

TRAULICĂ (*către Biju, crunt*): Dobitocule! Ce ți-am spus eu și ce mi-ai adus tu? Mie-mi trebuie un pictor care să-l picteze pe Bălcescu însuși, nu ideea de Bălcescu. (*Către Pictor, furios.*) Abstracționist, hai? (*Îl lovește peste față.*) Realismul nu-ți place? (*Îl lovește din nou.*) Realismul nostru popular și viguros! Te-ai luat după moda occidentală decadentă! (*Îl lovește până îl doboară. Către Biju:*) Du-l jos și trezește-l în noaptea asta o să scot untul din el. Dacă n-a vrut să învețe realismul la școală, îl învață de la mine! Îl cocoșez! Auzi: abstracționist!

ZOGLU: Lasă-mi-l mie, șefule, că am mână grea, îl fac eu să se pună pe treabă. Într-un ceas îl limpezesc la minte ca pe un izvor de munte. Zeamă de varză este?

BIJU: Este.

ZOGLU: Aur. (*Către Pictor.*) Tinere, hai cu mine să te fac om. În curând vei începe o viață nouă. (*Îl ia pe Pictor în spinare și iese.*)

TRAULICĂ (*către Biju*): Îl țineți pe apă și ierburi până face matrița. Idiotule, nu ești în stare de nimic! De ce nu te-ai documentat bine înainte de a-l răpi?

BIJU: Unde, șefule? Să mă duc la cadre?

TRAULICĂ: Nu mă interesează! Sarcina ta a fost să-mi aduci un pictor bun. Altfel stăm aici degeaba, până ne putrezesc oasele de umezeală! (*Strigă.*) Alfons!

BIJU: E de gardă. Trebuie să apară.

TRAULICĂ: Și la bucătărie cine a fost? Mi-e foame! Cine a pregătit mâncarea?

BIJU: Tot Alfons, că eu am fost plecat.

TRAULICĂ: Să vină Alfons! (*Urlă.*) Alfons!

ALFONS (*intră în vârful picioarelor, îmbrăcat în uniformă de fantomă*): Bună seara. Maestrul dorește să ia masa?

TRAULICĂ: Lui Biju îi tai porția pe două zile.

BIJU: De ce, șefule?

TRAULICĂ: Pe trei zile, că pune și întrebări. (*Către Biju.*) Dă-ți singur două palme! (*Biju se execută. Alfons râde. Traulică îl privește sever.*) Ce am astă seară la masă?

ALFONS: Ca și ieri: rasol de veveriță și mezeluri de bursuc. La desert, salată de măcriș.

TRAULICĂ (*isteric*): Nu mănânc două meniuri consecutiv! Ieri bursuc, azi bursuc!

ALFONS: Atrag atenția că aici nu vă aflați în închisoare, unde hrana era finanțată de către stat, ci în creierul munților, unde nu avem alte animale și plante la îndemână decât veverițe, bursuci și măcriș. Ieri am încercat să capturez un pui de urs... Tocmai îl îndopasem cu somnifere și-l luasem în brațe, când m-am întâlnit cu ursoaica.

TRAULICĂ: Și?

ALFONS: I-am aruncat puiu-n brațe și m-am urcat într-un copac. Ea a început să scuture copacul, eu i-am strigat că nu sunt copt și m-a iertat. În schimb, am două ouă de vultur. Facem o omletă?

TRAULICĂ: Facem.

ALFONS: Cu o salată de măcriș?

TRAULICĂ: Prefer de arțar.

ALFONS: Facem de arțar.

TRAULICĂ: Aleargă.

ALFONS: Alerg. (*Alfons dispăre.*)

TRAULICĂ (*către Biju*): Ai fost unde ți-am spus?

BIJU: Unde mi-ați spus?

TRAULICĂ: Ești cretin? Te-am trimis la București cu două misiuni: să-mi aduci un pictor și să-i faci o vizită domnului Tache Zmeu. I-ai făcut?

BIJU: I-am făcut.

TRAULICĂ: Și? Povestește tot.

BIJU: M-am dus la adresa pe care mi-ați spus-o, am sunat la ușă și a ieșit o doamnă. Blondă, frumoasă... M-a luat amețea și m-am bâlbâit.

TRAULICĂ: Și după ce te-ai bâlbâit?

BIJU: După ce m-am bâlbâit, am zis: „Bună ziua. Eu sunt vrăbiuța. Îl caut pe domnul Pițigoii.”

TRAULICĂ: Idiotule! Ce parolă ți-am spus eu?

BIJU: Invers. Mi-am adus aminte imediat, am sunat din nou și-am spus-o corect. Doamna respectivă m-a ciupit de obraz și mi-a spus: „Caraghiosule mic ce ești, spune pițigoilor tăi că vrăbiuța are mare nevoie de semințe și că vine foarte curând după ele. Dacă nu sânt gata, o să vă scoată ochii. Va avea penele gri și ochelari de soare cu rame albe. Pa!” Și mi-a închis ușa-n nas!

TRAULICĂ (*îngrijorat*): Așa a zis? Că vine foarte curând după semințe?

BIJU: Da. Și că, dacă nu le avem gata, ne scoate ochișorii. Sper că e o glumă.

TRAULICĂ: Nu. Nu e nici o glumă. Ne belește! Din vina ta! E în stare să ne ia mașina. De-o lună de zile îl ducem cu vorba.

BIJU: Din vina mea?!

TRAULICĂ: Da. Pentru că mi-ai greșit pictorul de două ori și n-avem macheta nici acum!

BIJU: Nici o grijă, șefule, îl punem pe-ăsta pe lucru. Scoatem untul din el. Abstract, neabstract, trebuie să ne facă suta.

ALFONS (*vine cu un castron de mâncare și i-l pune lui Traulică în față. Acesta începe să mănânce; ceilalți înghit în sec*): Șefule, n-aș vrea să-ți stric pofta de mâncare, dar vreau să-ți spun ce chestie dată naibii am pățit astăzi.

TRAULICĂ (*mâncând lacom*): Spune.

ALFONS: Acum vreun ceas, în timp ce-mi făceam rondul, dau nas în nas cu o tipă.

TRAULICĂ (*tresare*): Unde?

ALFONS: Chiar aici.

TRAULICĂ: Aici? Cine era?

ALFONS: O turistă. Tinerică, aiurită...

TRAULICĂ: Și n-ai băgat groaza în ea?

ALFONS: Bineînțeles că da. Mi-am jucat rolul ca un maestru. I-am plasat povestea aia cu prinții care au devenit fantome și cu care am pus pe fugă alaltăieri grupul de alpiniști. Tipa mă asculta cu gura căscată și cu pielea de găină. A fugit de i-au sfârâit călcâiele.

TRAULICĂ: Dacă a fugit e perfect.

ALFONS: Da, dar e păcat că n-ai văzut-o. Spunea niște chestii de mureai de răs. La un moment dat... *(În aceeași clipă, se aude sunând ceasul deșteptător al Floricăi, care se află într-o lojă oarecum îndepărtată de locul acțiunii. Moment de stupeoare și suspans: cei trei încremenesc.)*

TRAULICĂ *(în șoaptă)*: Ce-i asta? *(Ceasul continuă să sune.)* E o sonerie. De unde și până unde? *(Către Biju.)* V-a urmărit cineva?

BIJU: Exclus.

TRAULICĂ: Vedeți despre ce-i vorba!

(Biju și Alfons cercetează cu lanternele toate colțurile sălii, ajung la loja în care se află Florica, scot un țipăt de spaimă și se întorc îngroziți.)

BIJU *(speriat de moarte)*: Șefule! O femeie!

TRAULICĂ: Unde?

BIJU: Acolo.

ALFONS: În lojă.

TRAULICĂ *(uluit)*: O femeie?! *(Către Alfons.)* E cumva individa de care vorbeai?

ALFONS: Ea e.

TRAULICĂ: Dobitocule! Ziceai c-ai speriat-o de moarte! Și ce face?

BIJU *(năuc)*: Cine?

TRAULICĂ: Femeia!

ALFONS: Doarme. Ceasul era al ei... A sunat, dar nu s-a trezit.

TRAULICĂ (*agitat*): Nu-mi place această vizita. Ce caută aici?

ALFONS: Ea zicea că e...

TRAULICĂ: Trebuie s-o alungăm! S-o speriem!

BIJU: Cum?

TRAULICĂ: Aplicăm programul numărul unu.

(Cei trei încep să urle, să geamă, să chițcăie, să fluiera, străduindu-se să fie cât mai fioroși cu putință. Florica se trezește, se ridică și privește în jur, fermecată.)

FLORICA (*fericită*): Fantomele! Au apărut fantomele! Și ce drăguțe sunt!

TRAULICĂ (*către Biju, în șoaptă*): Ce face? Nu fuge?

BIJU (*uluit*): Nu. Se uită la noi și zâmbește.

TRAULICĂ (*indignat*): Zâmbește?! Programul doi!

(Cei trei se urcă pe frânghii și zboară ca niște acrobați de circ, urlând și gemând, în timp ce Florica îi privește fascinată. când obolesc, cei trei se regroupează din nou pentru consultări.)

ALFONS: Nu vrea să fugă. Ce facem?

TRAULICĂ: Dacă e femeie, nu se poate să nu se sperie. Aplicăm programul trei. Legați-o!

(Alfons și Biju o aduc pe Florica în mijlocul sălii, o leagă cu frânghii de un stâlp, după care încep să danseze în jurul ei și să cânte cu voci fioroase):

Noi suntem fantome feroce,

Și comitem doar gesturi atroce!

Uhu, uhu, uhu!!!

Locuim în hăuri și neguri jilave

Și comitem doar fapte mârșave!

Uhu, uhu, uhu!
Mâncăm numai ochi, numai buze și mațe
Și bem numai sânge de oameni și rațe!
Uhu, uhu, uhu!
Du-te, ființo, du-te și du-te
Din bârlogul fantomelor slute!
Uhu, uhu, uhu!

(Cei trei cad pe jos, frânți de oboseală. Efectul urmărit nu s-a realizat. Florica nu s-a speriat.)

BIJU (*gâfâind*): Bestia, nici nu clipește!
FLORICA (*încântată*): Vai, ce frumos cântați! Ce ritm minunat! Ce voci viguroase! Ce text drăguț! De ce nu mai continuați?
ALFONS: Ne ia peste picior! S-o ardem nițel la flacăra?
BIJU: Sau să-i smulgem o mână?
TRAULICĂ: N-are rost. Dacă nu s-a speriat până acum, înseamnă că ori e nebună, ori e spioană. Aruncați-o din turn. S-o mănânce fiarele și vulturii!

(Cei doi se apropie de Florica, o privesc cu atenție și se întorc către Traulică, îngândurați.)

BIJU: Șefule, eu zic să ne mai gândim...
TRAULICĂ: De ce?
BIJU: Dac-o vezi cum arată de aproape, te ia amețea...
Ce ochi, ce buze, ce păr, ce trup.. Parcă-i pictată...
ALFONS: Poate găsim o altă soluție... Să nu ne pripim. (*În șoptă*;) E brunetă... Și tânără...
TRAULICĂ (*înduplecat*): Aduceți-o aici. Am să-i vorbesc. (*Alfons și Biju o aduc pe Florica. Acesta e vizibil mișcat de frumusețea tinerei necunoscute.*) Într-adevăr, splendid exemplar. Parcă e dintr-o pictură de Botticelli. Câtă grație! Și pare naturală...
ALFONS: Dar picioarele ce cusur au, maestre? Parcă-s de

căprioară!

BIJU: Dar mijlocul? Dar sânii? Pe cuvântul meu că mă ia amețea.

ALFONS: Seamănă cu Alida Valii când juca în „Fecioara rătăcită”.

BIJU: Nu l-am apucat.

TRAULICĂ: Și ce-o fi căutând, nefericita, pe aici?

ALFONS (*confidențial*): E nebună. Mi-a spus niște chestii absolut aiuritoare.

TRAULICĂ: Adică ce?

ALFONS: Că face cercetări asupra stafilor. Cercetări științifice.

TRAULICĂ (*își face cruce*): Doamne ferește! Asta ne mai lipsea! Nu cumva o fi de la miliție?

BIJU: Exclus. E prea tânără și prea frumoasă.

TRAULICĂ: Într-adevăr, e splendidă. (*Scoate un pistol din buzunar și-i cercetează încărcătura.*) Îmi plac ochii ei la nebunie. Alfons, ai un glonte la îndemână?

ALFONS (*se scotocește prin buzunare.*) Ultimele două. Să facem economie.

TRAULICĂ: Economie, firește. Bijule, du-o alături și leag-o la ochi.

BIJU (*încremenit*): Șefule, ești în stare?

ALFONS: Chiar o lichidezi? Credeam c-o sperii.

TRAULICĂ: S-o sperii?! Și s-o las să plece?! S-ajungă la primul post de miliție și să povestească ce minunății a văzut aici?! Mari idioți sunteți! (*Biju o împinge pe Florica pe o ușă alăturată.*)

ALFONS: Șefule, să n-o chinui. E un copil. Ia-o cu binișorul.

TRAULICĂ: Firește. O să-i spun că ne jucăm de-a hoții și vardiștii. (*Biju se întoarce.*) Hai, la treabă! Duceți-vă jos, ștergeți mașina, ungeți-o, faceți curățenie! Nu stați degeaba!

ALFONS: Fumăm câte o țigară și coborâm. (*Traulică iese pe ușa pe care a plecat Florica.*) Nu știu de ce, dar mie mi-e milă. Eu în viața mea n-am vărsat sânge de om.

Darmite de femeie.

BIJU: Păcat de ea că e așa frumoasă! Cum dracu de-a ajuns aici? (*Pauză*) Auzi, nu te duci să-l rogi s-o ierte? Sau s-o mai lase măcar o zi, două. De ce atâta grabă?

ALFONS: Eu n-am curajul. Am mai avut un conflict cu el azi, știi bine.

BIJU: S-o mai păstrăm un timp. Măcar să ne clătim ochii.

ALFONS: Eu sunt de acord, dar dacă părinții o pun în urmărire și ne trezim cu cine știe ce belea? (*Pauză*.) Dacă a zis șeful că vrea s-o lichideze, treaba lui, știe el ce știe.

BIJU: Văd că întârzie. Poate i se face milă.

ALFONS: Ți-ai găsit! Nu știi ce fiară e...

BIJU (*după o pauză*): Dom-le, fie ce-o fi, eu mă duc peste el și-l rog s-o păsuiască. S-o mai lase printre noi. Măcar câteva zile. (*Pauză*.) O să mă aleg cu niște pumni, nu contează. Trebuie să fim oameni. (*Face câțiva pași spre ușă, dar, în aceeași clipă, rămâne încremenit: s-a auzit împușcătura. Rămân câteva clipe nemișcați și consternați. Apoi, Biju se duce în vârful picioarelor și se uită pe furiș în încăperea de unde a venit zgomotul. Se întoarce, livid, și-i comunică lui Alfons, sec.*) Șeful a deschis o șampanie!

ALFONS (*după o pauză*): Ticălosul! Și era ultima!

CORTINA

PARTEA A DOUA

Același decor. În scenă se află Traulică, Alfons, Biju și

Zoglu. Traulică are de comunicat ceva important.

TRAULICĂ (*oficios*): Domnilor, este cazul să vă fac o comunicare importantă.

ALFONS: Ascultăm.

TRAULICĂ: Nu am ucis-o pe tânără. Desigur, în primul rând din motive umanitare. Deși, în decursul zbuciumatei mele vieți și activități, nu am beneficiat de mila și duioșia nimănui, mă surprind adesea cuprins de sentimente caritabile. Persoana este, dealtfel, mult prea tânără, aproape o copilă. Pocnetul pe care l-ați auzit nu era un foc de pistol, ci...

BIJU: Șampania.

TRAULICĂ: De unde știi?

BIJU: După ureche. Tata chelner, mama picoliță, eu consumator.

ALFONS (*cu ironie*): Dealtfel, era ultima...

TRAULICĂ (*nu reține ironia*): Vă mărturisesc că, privind-o mai atent, am descoperit cu uimire că e nevinovată. O ființă pur și simplu candidă, încrezătoare în miracolele vieții și ale morții. Aflați, domnilor, că această superbă domnișoară — căci e superbă, m-am convins — crede cu adevărat în fantome. Ei bine, ar fi fost stupid să-i sfărâm o credință pașnică și nevinovată. Nimic nu m-a emoționat mai mult în viață decât candoarea. Or, citeam pe chipul ei atâta nevinovăție, încât, chiar dacă aș fi tras, arma n-ar fi luat foc. Acesta a fost primul motiv pentru care i-am cruțat viața.

BIJU: Să știi că ne-ar fi părut rău la toți să pățească ceva. Dacă ar fi fost o individă periculoasă sau care să ne deranjeze, da. Dar ea, sărăcuța, zâmbește tot timpul.

ALFONS: Sunteți convins, maestre, că această ființă crede cu adevărat în fantome? Atunci e nebună î

TRAULICĂ: Da. S-ar putea să fie nebună, s-ar putea să fie fanatică, n-are importanță, dar persoana crede neclintit în ideea existenței fantomelor și acesta este motivul

pentru care mi s-a părut delicioasă. Domnilor, sunt încântat de ea. Încântat.

ALFONS (*către Biju, confidențial*): Bătrânul libidinos s-a lipit. (*Către Traulică, servil.*) Într-adevăr, ființa este delicioasă, am avertizat și eu asupra acestui aspect.

TRAULICĂ: Vă atrag sever atenția, domnilor, să vă comportați cu ea delicat și cuviincios. Altfel veți avea de-a face cu mine.

BIJU: Șefule, nu ne fierbe. Vrei să te însori cu ea?

TRAULICĂ: Nu fii vulgar! Desigur că doresc să o fac fericită, dar nu i-am promis nimic, chestiunea e cu totul laterală. Esențial este ca ea să rămână printre noi, fără să afle nimic despre scopul care ne-a unit și ne-a adus aici.

ALFONS: Și cum vom reuși asta?

TRAULICĂ: Simplu: s-o facem să creadă în continuare că suntem fantome. Nici o clipă nu trebuie să-i știrbim această iluzie. În consecință, ne vom comporta ca atare.

ALFONS: Ce înseamnă „ca atare”?

TRAULICĂ (*după o pauză*): Va trebui să ne lăsăm studiați. (*Stupoare.*) Vom da în continuare impresia că suntem fantome și ne vom lăsa cercetați. Tipa are o idee fixă în care noi ne vom preface că credem.

BIJU: Șefule, glumești?

TRAULICĂ: Deloc.

BIJU: Păi nu ziceai mata că chestia e o tâmpenie ce nu s-a pomenit?

TRAULICĂ: Ideea e, într-adevăr, o tâmpenie, dar asta n-are nici o importanță. După ce terminăm afacerea, vreau să fug puțin cu ea în lume. (*Emoționat.*) Nu mi-a plăcut în viața mea atât de mult o ființă. Cred c-am făcut febră.

ALFONS: Cezar a avut o vorbă: introdu o femeie într-un regiment de viteji și aceștia vor fi învinși de un cârd de găște.

TRAULICĂ: Cezar, cu obiceiurile lui binecunoscute, nu avea nici un drept să calomnieze femeile.

ALFONS: E clar, deci: o oprim printre noi. Ii facem și parte la bani?

TRAULICĂ: Nici vorbă. Ea nu trebuie să știe cu ce ne ocupăm aici. Ea trebuie să ne creadă fantome.

ZOGLU: Eu sunt de acord să mă și cerceteze, nu mi-e frică, am fost donator de sânge, dar să nu mă dezbrace, că mi-e rușine.

TRAULICĂ: Va fi vorba de o cercetare psihică, nu fizică, prietene.

BIJU: Dar un pic de bășcălie putem face de ea, ca să ne distrăm și noi?

TRAULICĂ: Firește, dar nu într-atât încât să-și dea seama că o ironizăm. Să creadă că o luăm în serios.

ALFONS: Dar nu-ți dai seama că e nebună?

TRAULICĂ: Rămâne de văzut. Să nu pierdem vremea. Care e situația pictorului? S-a trezit? Vreau să discut cu el. Trebuie să-l punem la treabă de urgență.

BIJU: Îl aduc eu imediat. *(Nu are timp să iasă, pentru că apare Florica, cu un zâmbet dezarmant pe față. Și-a adus cu ea bagajul, din care scoate un mic magnetofon, un caiet și un stilou.)* A venit nebuna!

FLORICA: Credeți că pot să-mi încep activitatea? Dacă, firește, nu vă deranjez.

TRAULICĂ: Dimpotrivă, ne face plăcere, scumpă și drăgălașă domnișoară.

FLORICA: Atunci, doamnă fantomă...

TRAULICĂ: În primul rând, frumoasă domniță, eu nu sunt doamnă.

FLORICA: Pardon. Vă rog să mă iertați. Sunteți o stafie masculină? Adică, în timpul vieții ați fost bărbat?

TRAULICĂ: Bărbat, desigur, și încă ce bărbat.

FLORICA: Vă rog să mă iertați dacă v-am jignit numindu-vă doamnă, dar, din literatura de specialitate pe care am citit-o eu, știam că fantele sunt asexuate.

ALFONS (*către Traulică, confidențial*): Nu cumva ne ironizează?

BIJU: Atât i-ar trebui!

TRAULICĂ (*către Florica*): Dar ce fel de literatură de specialitate ai citit tu, simpatică ființă vie?

FLORICA: Vai, domnule, am citit foarte multe, dar nu știu dacă ați auzit dumneavoastră de ele. Cunoașteți, de pildă, *Little dictionary about ghosts and their custome*, în traducere liberă „Mic tratat despre fantome și obiceiurile lor”, scris de către sir Oliver Tracy Carton și publicat la Londra în 1587? Sau cartea intitulată *Nomenclatorul aproape complet al stafilor de pe teritoriul marelui imperiu britanic, cu 12 hărți colorate ale stabilimentelor și ruinelor unde sălășluiesc*, întocmit de către marele fantomolog al vremii, baronul John J. Williams? Savantul german Fritz Weismiiller susține, de pildă, în lucrarea sa Încercare de explicare psihoștiințifică a apariției fantomelor în castelele medievale din landul Bavariei, cu care, dealtfel, a concurat la Premiul Nobel pe anul 1893 — fără succes, din nefericire — că toate fantomele bărbați au un comportament specific feminin, adică mișcări grațioase și glasuri de soprane.

BIJU (*către Alfons, în șoaptă*): Hai că e dată naibii de deșteaptă, li merge mintea ca focul.

TRAULICĂ (*către Alfons*): E bine informată. (*Către Florica.*) Cred că savantul german avea oarecum dreptate, scumpă duduie, atunci când se referea la fantomele de origine nemțească. Situația fantomelor din Balcani este însă specifică. În sensul că toate sunt bărbați și se comportă ca atare.

FLORICA: Domnule, mi-ați comunicat un detaliu extrem de important și vă mulțumesc pentru amabilitatea cu care întrețineți această conversație foarte plăcută. Mă bucur că întâlnesc printre aceste ruine strămoșești câteva fantome cu un comportament civilizat, elegant și

cavaleresc.

TRAULICĂ: Domnișoară, vă mulțumesc pentru frumoasele cuvinte ce ne-ați adresat, vă rog să luați loc și să vă începeți activitatea.

BIJU (*către Alfons*): Mai înainte zicea că-i grăbit și acuma se pune pe taifas.

TRAULICĂ (*către Florica*): Scuzați-ne pentru acele mici și nevinovate exhibiții cu care v-am primit, dar nu știam că avem de-a face cu o persoană atât de pașnică și simpatică.

FLORICA: Domnule fantomă... Sper că pot să mă exprim așa?

TRAULICĂ: Vă rog.

FLORICA: Din câte îmi dau seama, am plăcerea să vorbesc chiar cu căpetenia.

TRAULICĂ (*măgulit*): Domnișoară, nu v-ați înșelat. Aceste duhuri neliniștite, care bântuie jilavele ruine ce le vedeți, sunt în subordinea mea. Am fost cavaler, iar ei castelanii mei.

FLORICA: Cam în ce perioadă, dacă sunteți amabil?

TRAULICĂ: Evul mediu. Secolul paispe și jumătatea lui cinșpe.

FLORICA (*își notează totul*): Iertați-mă, domnule fantomă, că insist: de ce ați devenit stafie? Vă întreb, deoarece știu din literatura parcursă că aceasta se întâmplă numai cu persoanele care au asupra lor un mare păcat sau un mare blestem.

TRAULICĂ: Domnișoară, n-am de ce să mă feresc de dumneata: mi-am ucis soția și de aici mi se trage. Tocmai plecasem într-o cruciadă de șase ani și șase luni, cu confiscarea averii, pentru ca la întoarcere s-o găsesc gravidă în luna a opta, deși o ferecasem cu o dublă centură de castitate.

FLORICA: Și ea ce v-a răspuns?

TRAULICĂ: Pretindea că a fost violată în somn de către un spărgător de lacăte profesionist, ceea ce este exclus,

deoarece lacătul era cu cifru, iar cifrul îl știam numai eu. În plus, dar asta rămâne între noi, am găsit pe centură urme de sudură autogenă.

FLORICA: Și?

TRAULICĂ: Am invitat-o în lift, am urcat împreună până în turnul cel mai înalt al castelului...

FLORICA: Dar încă de pe atunci existau lifturi?

TRAULICĂ: Da, dar nu electrice. Erau acționate fie manual, fie cu piciorul. Deci, am urcat-o până în turn, i-am atras atenția asupra peisajului, după care i-am dat un brânci în văzduh.

FLORICA: Iar ea v-a blestemat.

TRAULICĂ: Nu ea, mă-sa. Pretindea despăgubiri. Află că n-a scos de la mine nici cinci lei.

FLORICA: Nici nu merita, din moment ce nu a vegheat asupra castității fiicei sale. (*Către Biju:*) Dar pe dumneata, domnule fantomă, cine te-a blestemat?

BIJU (*derutat*): Tot un cavaler... O chestie cu un duel, pac-pac, l-am lichidat...

FLORICA: Cu sabia?

BIJU: Nu. Cu zarurile. Am dat șase-șase de cinci ori la rând, și el mi-a zis: „Dacă dai și-a șasea oară, îmi mănânc bocancul.”

FLORICA: Și?

BIJU: Am dat. N-a avut noroc, l-a mâncat și a murit. Era om de onoare. Doctorul a zis c-a murit din cauza blachieurilor, altfel n-ar fi avut nici pe dracu. Mi-a părut rău de Gigi, c-așa îl chema, era un cavaler tare cumsecade și de suflet, îmi dădea mereu din arpacașul lui.

FLORICA: Asta a fost tot în timpul cruciadelor?

BIJU (*derutat*): Da. În postul Paștelui, mai precis. A doua zi a fost bombardamentul de la 4 aprilie.

FLORICA (*către Alfons*): Dar dumneata?

ALFONS: Pe mine m-a blestemat logodnica. În perioada aceea mă oprisem la meseria de globtrotter și tru-

badur, m-am dus la curtea ei să-i cer mâna, iar taică-su, împăratul Mazăre — deoarece era un mare cultivator de legume proaspete — m-a pus la probă. Zice: „să-mi cânti ceva frumos, dar nu folk, că fac urticarie”. Iar eu, cum nu prea aveam glas și nu știam altceva, i-am cântat *Împărat și proletar* solo muzicuță, voce și chitară, drept pentru care am fost aruncat în groapa cu lei. Era acolo și sfântul Daniil, Dumnezeu să-l ierte, ne-au îngropat ciolan lângă ciolan, drept pentru care mi-a promis că mă ia alături de el în calendar, dar nu s-a ținut de cuvânt. Știți cum sunt sfinții, promit multe...

FLORICA: Mie-mi spuneți?! Pe mine toți vor să mă ia în rai...

BIJU: Cred și eu.

FLORICA (*către Traulică*): Atunci, știm în linii mari care au fost cauzele pentru care ați devenit fantome. Nu ne mai trebuie decât să insistăm un pic asupra comportamentului specific, asupra reacției psihice și a relației cu mediul ambiant.

ZOGLU: Asta ne ia cu vorba și ne ține de la mână.

TRAULICĂ: Nici chiar așa. (*Către Florica*.) Scumpă duduie, sigur că noi am fi dispuși să vă stăm la dispoziție oricât.

FLORICA: Mai ales că pentru dumneavoastră timpul nici nu mai contează, fiind deja intrați în eternitate...

TRAULICĂ: Eternitate, eternitate, desigur, dar, pentru moment, avem unele treburi care ne presează. Așa că, Bijule, te duci dincolo cu duduia și te lași cercetat cât dorește dânsa, pentru că acum eu o să am o discuție foarte importantă. (*Către Zoglu*.) Adu pictorul! (*Biju și Florica se retrag în fundul sălii, unde cei doi au o discuție care se înregistrează pe magnetofon*.)

FLORICA: Pentru început, câteva date biografice strict formale: data nașterii, locul nașterii, numele părinților, studii, preferințe, înclinații, boli din copilărie. Îmi trebuie pentru fișă.

BIJU (*năucit, către Traulică*): Șefule, m-a luat tare, ce răspund?

TRAULICĂ: Zi ce-ți trece prin cap, dar în așa fel încât să nu priceapă nimic.

BIJU (*către Florica*): Păi... uitați care-i situația: eu m-am născut într-o zi, pe la prânz, mai precis la două și douăsprezece minute. Anul l-am uitat.

FLORICA: Ce ciudat!

BIJU: Da. Nici mama nu-l știa. Dealtfel era analfabetă.

FLORICA: Nici nu-i de mirare. Obscurantismul Evului mediu. Beznă intelectuală.

BIJU: Da. Era ceva groaznic. Erau perioade când nu îți vedeai nici mâna de atâta obscurantism. Din cauza asta eu nici nu m-am dus la școală când eram mic. M-am dus când eram mare, direct la aia de corecție. Când am terminat-o și-am trecut la treapta cealaltă, m-am întâlnit cu tata în același an la studii, numai că el trebuia să le facă pe viață. Se enervase pe mama, săraca. În rest, ce să vă mă spun, am avut o viață grea. Nici nu merită să vă ocupați de mine. Am două neveste și trei copii care și acuma mă caută pentru pensie alimentară. V-o spun ca la un frate: ferească sfântul să încapi pe mâna unui copil flămând de pensie. Uitați semnul acesta: ar putea cineva să creadă că e dintr-un pumn de șoim al patriei?!

TRAULICĂ (*către Pictor, care e și el în uniformă de stafie și pe care l-a adus Zoglu*): Tinere, ia loc. Avem de vorbit o chestiune serioasă. Aș zice chiar mai mult: de viață și de moarte.

PICTORUL (*care, între timp, a revenit la normal*): Domnule — nu vă știu numele și nici nu mă întristează — acum aflu că am fost adus aici prin mijloace brutale, incalificabile și total împotriva voinței mele. Protestez vehement și oficial.

TRAULICĂ: Dumneata ești liber să protestezi cum vrei oficial, neoficial sau particular, asta nu mă interesează.

Eu vreau să știu un singur lucru: poți să mi-l faci pe Bălcescu până maximum mâine dimineață? Fără mofturi și abstracționisme, că sunt grăbit. (*Se apropie și-l bate pe umăr, prietenos.*) La treaba asta ieși cu o sută de mii curați. (*Alfons se sperie, auzind de sumă, dar Traulică îi face semn cu ochiul, liniștindu-l.*) Ți-i pun într-o sacoșă, pleci și nici măcar nu ne saluți, nu ne cunoști, nu te cunoaștem. (*Pictorul tace.*) Mă uit atent la dumneata și nu știu de ce, simt că ai nevoie de bani. O mașinuță, o vilișoară. Simt eu că ai nevoie. Poate că unde ești blond și ai ochi albaștri; Ce zici? Te aplici de lucru? Zi da sau nu.

PICTORUL: Domnule, mă confundați. Conștiința mea de artist mă împiedică să comit asemenea fapte abominabile. M-ați confundat.

TRAULICĂ: Chiar așa?

PICTORUL: Nu veți reuși să mă intimidați prin nici: un fel de mijloace.

ALFONS: Auzi! Nu vrea bani... E nebun!

TRAULICĂ (*ironic, stăpânindu-și enervarea*): Tinere, nu fii atât de vehement. Nu te pronunța definitiv de la primul contact. Aici nu ești la uniunea voastră de creație, unde te dai geniu și-ți faci de cap — că știm totul, avem fișa dumitale completă. Nu-mi face mie pe maestrul și pe incoruptibilul, că nu ține. Iți dai seama că nu te-am cărat până aici în spinare ca să ratăm o treabă atât de serioasă. Avem nevoie de serviciile și talentul dumitale.

PICTORUL: Domnule, mă consider jignit și, din acest moment, refuz orice discuție. Îmi produceți greață.

TRAULICĂ (*îl apucă de guler, violent*): Auzi? În fața mea să nu ridici tonul! Tu ești un pârlit de pictor, iar eu sunt cine sunt! Pe vremuri, artiști ca tine își făceau cămăși din fețe de mese și serveau noaptea ca picoli. Numai eu țineam câte patru-cinci pe mâncare și pe băutură, ca să-mi spună bancuri și să-mi zică „maestre”. (*Pictorul tace.*) Hai, nu te sclifosi. (*Brusc, Traulică îl*

lovește peste față. Pictorul vrea să riposteze, dar Alfons sare asupra lui și-l imobilizează. Traulică scoate pistolul.) Domnule pictor, liniștește-te. Nu ai decât două soluții: ori lucrezi, ori te lichidezi!

PICTORUL (*decis*): Nu lucrez!

TRAULICĂ: Spune-ți rugăciunea. (*Îndreaptă pistolul spre el.*)

FLORICA (*vine în aceeași clipă lângă Traulică*): Stimată căpetenie, iertați-mă că vă deranjez, dar nu înțeleg aproape nimic din ceea ce-mi spune fantoma pe care ați binevoit să mi-o puneți la dispoziție. În timpul vieții a fost cumva arierat mintal?

TRAULICĂ: Da, se pare că nu l-a dat mintea afara din casă.

FLORICA (*arată spre Pictor*): Această tânără fantoma îmi inspiră mai multă încredere. Aș putea s-o interoghez câteva minute?

TRAULICĂ: Din păcate nu, pentru că pe această tânără și obraznică fantomă tocmai o luasem eu la refac.

FLORICA: A comis ceva necuviincios?

TRAULICĂ: Da, extrem de necuviincios. Nu se supune ordinelor mele de căpetenie. Or, eu nu știu multe și o trimit imediat pe lumea cealaltă.

FLORICA: Adică înapoi de unde-a plecat? Puteți așa ceva?

TRAULICĂ: Nu de unde-a plecat, dar, în orice caz, dincolo.

FLORICA: Ar fi păcat. E prea simpatic. (*Către Pictor.*)
Tinere, de ce nu te cumintești?

ZOGLU: Să se pună pe treabă!

FLORICA: Exact. De ce nu te pui dumneata pe treabă? (*Îi zâmbește cu drăgălășenie și semnificație.*) Hai, fii harnic. Muncește. Te rog eu frumos.

ALFONS: Altfel, întoarcem foaia.

PICTORUL (*convins de îndemnul Floricăi*): Bine. Aduceți-mi ce trebuie pentru lucru. După ce termin treaba voi fi eliberat imediat?

TRAULICĂ: Bineînțeles. Puneți-i o masă acolo. (*Către*

Alfons.) Îl vei supraveghea tot timpul, personal. (*Către Biju și Zoglu.*) Voi veniți cu mine. (*Cei trei ies. Alfons așază o masă într-un colț al încăperii. Pe masă se află ustensilele necesare. Pictorul se apucă de lucru.*)

FLORICA (*venind lângă Alfons*): Prietene, vocea dumitale îmi e cunoscută, dar nu știu de unde. Nu cumva noi doi ne-am văzut recent?

ALFONS: Exclus. Eu sunt plecat demult de pe lumea cealaltă. Poate au trecut de-atunci sute de ani.

FLORICA: N-ați fost cumva valetul castelului?

ALFONS: Nu. Poate fratele meu. Profesia mea a fost prin excelență culturală. Am început ca scriitor compiler.

FLORICA: Serious? Pe cine compilați?

ALFONS: Pe clasici. Mai ales pe Shakespeare — poate ați auzit de el — i-am rescris piesele de cinci ori, inclusiv sonetele, din care am făcut scheciuri de estradă și texte de muzică ușoară. Meseria era foarte rentabilă, până când m-a prins un clasic în viață căruia îi transformasem un roman social în epigrame, de m-a bătut cu bastonul în piața publică. Pe urmă m-am făcut pictor nonfigurativ, dar în particular lucram icoane pe sticlă, le învecheam prin afumare și le vindeam pe valută. Până când, într-o zi, au venit doi realiști în civil și m-au săltat. Ca să scap, am intrat într-o orchestră și-am încercat să trec granița ascuns în contrabas. N-a ținut și m-am făcut actor la un teatru de provincie. Talent n-aveam, dar în schimb eram alcoolic și recitam versuri de cârciumă contra consumație achitată. După primul rol m-au dat afară: jucam pe Hamlet și-am confundat-o pe Ofelia cu Desdemona, îi ceream mereu batista, ea mi-a dat-o, mi-am șters nasul cu ea, după care i-am zis să se ducă la Agapia și i-am dat un brânci de-a ajuns în fosă. Tipa era nevasta unui ștab local, m-a fugărit ăla cu pompierii și paza civilă de mi-au mers fulgii. (*Către Pictor.*) Dă-i bătaie, tinere, dă-i bătaie! (*Către Florica.*) În cele din urmă, am devenit pensionar

de stat.

FLORICA: Pensionar de boală?

ALFONS: Firește.

FLORICA: Ce boală v-ați ales?

ALFONS: O boală intelectuală. „Cum văd muncă fizică, cum fac bubulițe”, le-am zis. „Să le vedem și noi”, au zis ei. „Nu, că mi-apar doar pe dinăuntru”, am zis eu.

FLORICA: Și? Ce-a zis comisia?

ALFONS: A rămas cu gura căscată și m-a declarat invalid categoria întâia. N-a avut încotro.

FLORICA: Normal. (*Alfons se duce către Pictor, pe care îl urmărește cum lucrează.*)

TR AULIC A (*intră urmat de Biju și Zoglu; către Alfons, confidențial*): Am făcut un control sever prin împrejurimi. Totul e în regulă. Cum merge băiatul?

ALFONS: Excelent.

TRAULICĂ (*cercetează macheta*): Intr-adevăr, excelent. Tinere, ești un mare talent. Cred că vom colabora și pe viitor împreună. (*Către ceilalți trei, confidențial.*) După ce termină suta, îl punem să facă și una de cincizeci, și gata.

BIJU: Adică cum „gata”?

TRAULICĂ: Un glonte în ceafă și-l dăm la vulturi. Biju, du-te în turn și stai de pază. Dacă îl vezi venind pe domnul Tache Zmeu, mă anunți imediat, ca să-l primim cuviincios.

BIJU: Și cum îl recunosc?

TRAULICĂ: E de statură potrivită, poartă ochelari cu lentile albastre și o pălărie verde vânătorească cu pană de păun. El o să te întrebe: „Dom-le, pe aici sunt mistreți?” Iar tu o să-i răspunzi: „Și mistreți și mistrețe, poftiți, vă rog”. După care îl saluți cuviincios și-l aduci aici. Ai înțeles?

BIJU: Am înțeles.

TRAULICĂ: Du-te! (*Biju iese.*)

ALFONS (*în șoptă*): Șefule, n-ar fi cazul să-i verificăm

nițel bagajele individei?

TRAULICĂ: Le-am verificat. Nimic suspect.

ALFONS: Poate ar fi bine să-i căutăm și prin poșetă.

TRAULICĂ: De ce?

ALFONS: Nu știu de ce, dar am o presimțire. Mi se bate un ochi și-mi țiuie o ureche.

TRAULICĂ (*către Zoglu*): Ia-i poșeta și ad-o aici. (*Zoglu se duce, smulge poșeta Floricăi și i-o dă lui Traulică. Acesta caută prin ea. Moment de suspans.*) Nu e nimic. (*Către Alfons.*) Ți s-a părut ceva suspect?

ALFONS: Nu.

TRAULICĂ: A vorbit cu Pictorul?

ALFONS: Nu, că era departe.

TRAULICĂ: S-o controlăm și mai amănunțit. (*Se apropie de Florica.*) Dezbracă-te!

FLORICA: Poftim?

TRAULICĂ: Scoate-ți îmbrăcămintea. Nu c-am fi curioși să-ți vedem trupul. Pe noi, ca stafii, nu ne mai interesează cele pământești.

FLORICA (*candidă*): Îmi cereți un lucru imposibil.

TRAULICĂ (*nervos*): Nu chiar așa de imposibil. (*Cu un gest brutal îi sfâșie bluza. Florica nu reacționează. Traulică îi vede medalionul de la gât și i-l smulge.*) Ia să vedem ce e cu acest medalion. Nu cumva e tranzistorizat? (*Îl pipăie, îl ascultă, apoi i-l dă lui Alfons.*) Ce zici?

ALFONS (*îl studiază*): Din păcate, tehnica mă depășește din toate punctele de vedere.

TRAULICĂ (*confidențial*): Oricum, ar fi trebuit să scăpăm de ea. Am făcut o imprudență. Ce zici?

ALFONS: Să termine pictorul macheta. Să nu facem zgomot de două ori. Deși...

TRAULICĂ: Ce-ai vrut să spui?

ALFONS: Tipa nu poate fi de-a lor. E prea nostimă și candidă.

TRAULICĂ: Atunci de ce bagi groaza în mine inutil?

ALFONS: Scuză-mă.

TRAULICĂ (*către pictor, studiind macheta peste umărul lui*): Așa, tinere, așa. Minunat lucrezi. Dacă te-ar vedea Bălcescu cum l-ai pictat, ți-ar comanda și el o copie. (*Către Alfons.*) Poate dă Dumnezeu și mâine începem producția. (*Confidențial.*) Mai am un kil de hârtie în plus. Asta numai pentru noi doi.

ZOGLU: Șefule, eu lucrez două schimburi la rând.

TRAULICĂ: Poimâine putem fi gata.

ZOGLU: Pe urmă ce facem?

TRAULICĂ: Fiecare unde vede cu ochii. Bineînțeles, cu indicațiile cuvenite. În sensul că n-o să începem să aruncăm cu bani în dreapta și-n stânga, să ne dăm în petic.

ZOGLU: Eu îi depun la CEC.

TRAULICĂ: Înseamnă că ești idiot. Asta e ca și cum te-ai arunca direct în gura lupului. Banii trebuie cheltuiți toți, în aceeași zi, și în diferite orașe. Cumpărăm lucruri cu banii noștri, le vindem și luăm pe ele bani buni. când descoperă ei șmecheria, e târziu. Ați înțeles care e tehnica?

ALFONS: Excelentă. A cui e ideea?

TRAULICĂ: Tot a mea.

BIJU (*apare gâfâind*): A venit!

TRAULICĂ (*emoționat*): L-ai văzut?

BIJU: Da. Pălărie verde, cu pană de... Cum îi spune?

ALFONS: Păun.

BIJU: Exact. Și ochelari albaștri.

TRAULICĂ: Du-te, primește-l, adu-l aici și rămâi de pază! (*Biju dispăre. Către pictor.*) Dă-i bătaie, tinere, dă-i bătaie! Îți dublez suma.

PICTORUL: Rog să fiu lăsat în pace!

TRAULICĂ: E-n regulă. Nu te mai deranjează nimeni. (*Intră un individ mărunț, îndesat, cu pălărie vânătorească și ochelari de soare. Traulică îl salută deosebit de respectuos.*) Să trăiți, domnu' Tache, bine ați venit.

ALFONS: Vă salut cu respect.

ZOGLU: Sărut mâna!

TRAULICĂ: Drumul a fost greu, desigur, nici nu vă mai întreb. până urci aici, îți iese sufletul de două ori. După cum v-am transmis prin omul meu de legătură, noi am început să punem în practică afacerea chiar din ziua în care am stabilit. Am luat mașina, hârtia și cernelurile de la persoana indicată, am transportat totul până aici... Cum am făcut-o, numai noi știm... Cu spinarea le-am târât, pe ploaie și frig...

ALFONS: Cu câte sacrificii...

TRAULICĂ: În sfârșit, nu asta contează... Contează că am reușit să ne instalăm aici de minune și în cea mai deplină siguranță. Ideea cu fantomele s-a dovedit splendidă. A mea a fost. La început ne-a umflat râsul, pe urmă ne-a luat frica, iar apoi ne-am dat seama că e grozavă. Nu ne-a deranjat nimeni. Singurul necaz a fost cu pictorul. Din păcate, prima oară am nimerit unul care era complet lipsit de talent. Abia acum am reușit să punem mâna pe ceea ce ne trebuie: un nume remarcabil, valoare europeană, mână de aur. Uitați ce sută splendidă face. Mai frumoasă decât cea adevărată. (*Aduce macheta sutei, i-o arată, apoi i-o pune din nou pictorului în față.*) Ne-a promis că până mâine e gata. Mâine intrăm în producție. O zi pentru probe, o zi pentru treabă. Dumneavoastră vă luați partea, ne luăm și noi partea și ne pierdem urmele.

ALFONS: Vom lucra în trei schimburi.

ZOGLU: Eu fac două, că sunt mai proaspăt.

TRAULICĂ: Am uitat să vă prezint pe prietenii mei. Dânsul e Alfons, un colaborator mai vechi. Dumnealui e Zoglu, colaborator mai nou și de nădejde. L-a cărat pe pictor în spinare, trage la manivelă ca o fiară. Dânsul e Biju, băiat valabil. (*O vede pe Florica și se bâlbâie.*) Dânsa e o... turistă... o cunoștință... Ne mai ține de urât... Mai glumim cu dânsa... Ca să ne treacă timpul mai ușor...

ALFONS: O cheamă Florica... E simpatică... Naivă... Nu ne

deranjează... (*În aceeași clipă, „medalionul” din mână lui Alfons începe să scoată semnale scurte și regulate.*)

TRAULICĂ (*speriat*): Ce-i asta?

MAIORUL: Permiteți? (*la „medalionul” de la Alfons și îl reglează de la un buton. „Medalionul” emite zgomote neplăcute. Către Florica.*) Ce-i asta?

FLORICA (*se apropie de Maior*): Permiteți? (*la „medalionul” și-l reglează. În aceeași clipă se aude un mesaj.*) „Aici Vulturul!” „Rândunica, răspunde imediat!” (*Florica răspunde.*) „Aici Rândunica. Am ajuns în cuib”. E-n regulă, tovarășe maior.

TRAULICĂ: Care maior?!

MAIORUL: Eu.

TRAULICĂ: Păi nu sunteți domnul Tache Zmeu?

MAIORUL: Nu. Eu sunt maiorul Popescu de la Miliție. Vă recomand pe colaboratoarea mea, locotenent Florica Mărășescu.

ALFONS: Hai, zău, lăsați glumele, că nu e cazul.

TRAULICĂ: Nu ne speriați, domnu' Tache, că și-așa...

MAIORUL: Îmi pare rău, dar mă obligați să mă legitimez.

ZOGLU (*îngrozit*): Fraților, se salvează cine poate! (*Fuge. Traulică, Alfons și Biju îl urmează. Maiorul rămâne neclintit. Peste câteva clipe, cei patru se întorc cu coada între picioare.*)

TRAULICĂ: Domnule maior, de ce ne umiliți? De ce nu ne-ați spus că suntem înconjurați?

ZOGLU (*începe să plângă*): Ne-au prins! Bijule, de ce m-ai băgat în beleaua asta? Ce-am căutat eu aici? De ce n-am plecat imediat? De ce am fost lacom? De ce nu m-am mulțumit cu puțin? Ce-mi trebuia mie bani mulți și falși?

ALFONS: Alo! Nu te da în stambă! (*Demn.*) Domnule maior, cu stimă. Domnișoară locotenent, omagiile mele.

FLORICA: Mulțumesc.

ALFONS: Grozav ne-ați păcălit. M-ați trișat până și pe

mine, care sunt maestru în farse și înscenări. De ce nu v-ați făcut actriță?

FLORICA: Am încercat. Mi s-a spus că n-am talent.

ALFONS: Ticăloșii! La fel mi-au spus și mie! (*Către Traulică.*) Ce zici? Nu-i așa că ne-a păcălit nemaipomenit? (*Râde de se prăpădește.*)

TRAULICĂ (*printre dinți*): Idiotule!

MAIORUL (*către Pictor, care lucrează în continuare, de zor*): Maestre, nu mai e nevoie să vă chinuiți.

PICTORUL: Vă mulțumesc, tovarășe maior, dar nu cumva vă imaginați că le aduceam vreun serviciu... Uitați, Bălcescu pictat de mine e blond. Banii ar fi fost descoperiți imediat.

MAIORUL: Eram, oricum, pe urmele lor. Ne-a îngrijorat însă foarte mult dispariția dumneavoastră. Nu știam încotro s-o pornim. Această tânără locotenent a fost prima care a făcut legătura. Să-i mulțumiți.

PICTORUL (*către Florica*): Îndatorat.

MAIORUL: Familia dumneavoastră a fost deja anim tată că sunteți sănătos.

PICTORUL: Mulțumesc.

MAIORUL (*către Traulică*): Mi se pare că noi doi ne cunoaștem.

TRAULICĂ: Desigur, domnule maior. Am mai avui de-a face de două ori. Întotdeauna ați fost o persoană politicoasă.

MAIORUL: Ideea cu fantomele vă aparține? Este excelentă.

TRAULICĂ: Nu e singura mea idee excelentă, domnule maior. Din păcate, nu am condiții să le aplic. Restul, adică materialele, aparțin domnului Tache Zmeu. Eu eram cu execuția. Știți, uneori îmi place să mă joc, să-mi pun fantezia la lucru, să nu mă plafonez.

MAIORUL: Firește.

TRAULICĂ: De fapt, eu nu am nici un amestec. Domnul Tache Zmeu mi-a dat această comandă, iar eu urma s-o

execut contra cost. Cum încă n-am executat nimic, cred că sunt nevinovat, nu?

MAIORUL: Asta-i treaba justiției. Datoria noastră a fost să vă descoperim. Ne puteți ajuta să-l găsim pe domnul Tache Zmeu?

TRAULICĂ: Din păcate, nu l-am cunoscut decât o singură dată, și atunci într-o penumbră puternică. Știm că poartă ochelari de soare. Și că e teribil de lacom. Vrea să ne ia jumătate. Noi să muncim și el să ia pe degeaba. Exploatare curată!

FLORICA: Dacă nu mă înșel, era așteptat aici.

TRAULICĂ: Da, în principiu...

MAIORUL: Atunci, o să-l așteptăm. Nu ne grăbim.

BIJU: Vine precis. Mi-a spus mie. (*Către Zoglu.*) Adică el de ce să scape?

TRAULICĂ (*către Florica*): Domnișoară, sunt bătrân și s-ar putea ca nu peste mult timp să devin fantomă cu adevărat și să mă întorc tot aici. Îmi plac aceste ruine pitorești. Promite-mi că vei veni din când în când să mă vezi. La rândul meu, îți promit un capitol întreg în memoriile mele.

FLORICA: Mă onorați prea mult.

TRAULICĂ: Încântat.

ALFONS (*către maior, confidențial*): Nu vă luați după el. E un impostor și un mitoman. Ideea cu fantomele nu e a lui. Eu am descoperit-o, într-un film italian.

ZOGLU: Domnule maior, soția mea știe că sunt plecat la Tușnad pentru niște băi împotriva reumatismului. Spuneți-i, vă rog, că mai rămân pentru câteva cure. Cam câte credeți că vor fi?

MAIORUL: Știu și eu?! Depinde cât de repede vă vindecați.

ZOGLU: Am carne bună.

(*Intră Tache Zmeu, bătrân, mic, sfrijit, ramolit, cu un geamantan în mână. Poartă ochelari, e miop.*)

TACHE ZMEU (nervos): Eu sunt vrăbiuța, am venit după mistreți. (*Se așază, istovit.*) Fiv-ar muntele al dracului să vă fie! Dacă știam că e așa de abrupt și de nenorocit, nu veneam aici nici cărat în spinare. Numai pietre și iar pietre. Uite, m-am și julit... N-aveți mai multă lumină, că nu vă văd bine... (*Nu-i răspunde nimeni. Biju încearcă să-i facă semne din spatele maiorului, dar Tache nu înțelege nimic.*) E gata marfa? Că sunt grăbit. Care dintre voi e șeful? (*Îl apucă pe maior de piept.*) Dumneata? (*Biju și ceilalți îi fac semne desperate.*) Unde e marfa? Unde sunt banii? Ce-ați făcut până acum, escrocilor? (*Se repede către Zoglu și-l lovește cu pumnii, isteric.*) Unde sunt banii mei? De ce nu răspundeți? Eu n-am timp să aștept! V-am dat de toate; v-am dat mașină, v-am dat cerneală, hârtie, v-am făcut bogați! Unde sunt banii? Vreau partea mea! Mi-ați furat banii! (*Plânge.*) Hoților! Unde e ăla, cum îl cheamă — Traulică? Unde ești, banditule? Te ucid cu bastonul! Mi-ai fost recomandat ca om de încredere, ca om de bază. Ce-ai făcut până acum? Unde sunt banii mei, jefuitorule? Unde e mașina? Dați-mi mașina înapoi, că mă descurc singur, așa bătrân cum sunt. Mașina mea, lăsată de tata, săracu, care nici n-a apucat s-o folosească și care mi-a zis: „măcar tu să te umpli de bani”, că până acum ba n-am avut hârtie, ba n-am avut cerneluri. Unde e mașina, banditule?

TRAULICĂ (*enervat*): Gata! Ajunge! Nu mai țipa! Du-te dracului!

TACHE ZMEU (*sare în picioare*): Unde să mă duc?! (*Îl vede îmbrăcat în uniformă de fantomă și se sperie cumplit.*) E fantomă! (*Țipă și fuge. Îi vede și pe ceilalți îmbrăcați în alb, se sperie și mai cumplit. Îl descoperă pe maior civil și se refugiază în brațele lui, speriat de moarte.*) Domnule, văd că dumneata arăți normal. Salvează-mă!

MAIORUL: Fiți fără grijă. Vă salvez.

TACHE ZMEU: Mulțumesc. Cred că am fost indus în eroare și am ajuns în altă parte. M-a înșelat harta. Am ajuns la stafii.

MAIORUL: Dar unde-ați vrut să ajungeți?

TACHE ZMEU: E vorba de-o afacere cu bani. Bani mulți. Dacă mă conduci până acolo, îți dau o sacoșă de sute. Vrei? Nu cred că e departe. Trebuie să fie pe-aproape. Ajută-mă, dragul meu... Am aici, undeva, prin împrejurimi, o afacere di granda. Partea mea e acest geamantan cu sute. Îți dau jumătate. Vii?

MAIORUL: Eu nu, dar vă dau un băiat care vă va conduce. (*Face un semn și apare un tânăr civil.*) Condu-l pe dânsul.

TACHE (*își ia geamantanul și pleacă agățat de brațul tânărului milițian civil*): Mulțumesc, tinere. Ești foarte amabil. Am să-ți dau o sacoșă cu sute. (*les.*)

TRAULICĂ: Ați văzut, domnule maior, cine e capul afacerii? Noi am fost, pur și simplu, niște executanți.

ALFONS: Vina noastră e atât de mică...

BIJU: Eu nici n-am apucat să dau la manivelă.

ZOGLU: Eu am cărat un om în spinare. Habar n-am cine era. Putea să fie și un sac cu cartofi...

MAIORUL: Din păcate, noi n-avem nici o putere. Vă descurcați cu justiția. Datoria noastră a fost să vă prindem.

TRAULICĂ: Felicitări. Ați lucrat foarte elegant, foarte curat și civilizată.

MAIORUL: Mulțumim pentru aprecieri. Puteți pleca. Doi câte doi. Afară sunteți așteptați. (*Cei patru ies salutând respectuoși. Către Florica.*) Îmi pare rău că, în loc să te felicit, va trebui să te sancționez. De ce ai intrat în cuibul lor fără aprobarea mea? Puteai s-o pățești!

FLORICA: Tovarășe maior, permiteți să raportează. Indivizii au încercat să mă sperie cu o poveste atât de aiuristică, încât n-am rezistat: le-am dat și eu o lecție. Adică noi nu avem dreptul la fantezie și umor?

MAIORUL: Apropo: de ce nu te-ai făcut dumneata actriță, dacă ai atâta imaginație și talent?

FLORICA: Tovarășe maior, am încercat doi ani la rând la institutul de teatru, fără succes. M-am dus apoi la un actor celebru, pe care l-am întrebat: „Maestre, ce trebuie să facă un tânăr pentru a intra la acest institut?” La care el știți ce mi-a răspuns? „Nu știu ce trebuie să facă un tânăr, știu ce trebuie să facă o tânără”. Și atunci am intrat la școala de ofițeri de miliție. Am fost șefă de promoție.

MAIORUL: Felicitări. Dar n-am înțeles ce-ai vrut dumneata să insinuezi mai înainte: că în institutele noastre de învățământ superior se intră prin mijloace necinstite? În cazul acesta va trebui să lă combat.

FLORICA: Mă refeream la trecut, tovarășe maior.

MAIORUL: Așa da. Hai să mergem. (*O ia înainte.*)

FLORICA (*fără cochetărie*): Tovarășe maior, n-o luați înainte, că mi-e frică!

MAIORUL: Frică? De cine?

FLORICA: De fantome. Dacă există cu adevărat? N-ați citit ce scriu ziarele? Că într-un castel din Scoția... (*les împreună.*)

---- CORTINA ----